

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

2den Behandling af Forslag til Lov om en overordentlig Bevilling til Landbefæstninger.

(1ste Behandling findes i Tidenden Sp. 1353 ff. Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B.)

Udenfor Betænkningen var intetendringsforslag stillet.

Ordføreren (Bjosen): Den foreliggende Betænkning er meget kort, og jeg skal heller ikke paa dette Trin af Forhandlingerne i denne Samling gjøre Drøftelsen vidtløftig. Sagen er jo den, at den foreliggende Sag allerede har forladt Forhandlingernes Standpunkt og er gaaet over til Udførelsen ved Ministeriets egen Foranstaltning. Det Udhørte er jo ved at ske og er jo i fuld Færd i Løbet af et Par Uar, at Regjeringen mener selv og uden Rigsdagens Samtykke at kunne i større eller mindre Grad gennemføre Befæstningen af Landets Hovedstad. Jeg tror, at dette er noget saa Udhørt og Noget, som for 10 Uar siden enhver Mand i Landet vilde have anset for utænkeligt, at saa skulde kunne hende. Overfor disse Handlinger er jo selvfølgelig Forhandling, om ikke affaaeret saa i alt Fald i allerhøieste Grad vanskeliggjort. Udvalgets Flertal har antaget, at det vilde være Thingets Ønske, at ikke denne Samling gik til Ende uden at Thinget havde faaet Leilighed til at neblægge Indsigelse mod de Foranstaltninger, som dels ved Ministeriets Initiativ, dels ved privat Foranstaltning udføres med Hensyn til Kjøbenhavns Befæstning. Det er det, Indstillingen gaar ud paa, og jeg antager, at overfor de foreliggende Kjendsgjerninger og den her foreliggende Indstilling behøves der ikke nogen lang Motivering. — Jeg har kun at sige nogle Bemærkninger til overfor de Udtalelser, der findes i Mindretallets Betænkning og Mindretallets Indstilling. Mindretallet gjør en Indstilling om, at denne Sag skulde vises tilbage til det Udvalg, der har behandlet den. Men for at der skulde være Rimelighed i at gaa ind paa en saadan Tilbagevisning maatte der jo i Udvalget have vist sig en Mulighed for at der kunde opnaas en Forhandling med Udsigt til Resultat. Man har fra Mindretallets Side i Betænkningen beklaget sig over det negative Standpunkt, som Udvalgets Flertal har stillet sig paa med Hensyn til denne Sag. Jeg

skal i saa Henseende gjøre opmærksom paa, at jeg gjentagne Gange i Udvalget har henstillet til de Herrer af Mindretallet, om vi kunde optage en Forhandling om saadanne Ting, hvorefter man kunde vente, at der kunde opnaas Enighed mellem Flertallet i begge Thing, altsaa saadanne Thing, som ikke berørte Kjøbenhavns Befæstning. Jeg har ligeledes henstillet til Mindretallet, om det med os vilde deltage i at henvise denne Sag til Drøftelse i en Kommission, forudsat at man kunde blive enig om dens Sammen sætning, men selvfølgelig maatte Forudsætningerne for, at man kunde tage Sagen op ad den ene eller den anden af de af mig antydede Bete være den, at vi først enedes om Alle at have den Opfattelse, at disse Ting, Fæstningers Anlæg her i Landet, ikke kunde og burde ske uden Rigsdagens Samtykke. Det vilde jo være urimeligt at tænke sig, at en Forhandling herom skulde kunne ske med Udsigt til et virkelig frugtbart Resultat enten i et Udvalg eller i en Kommission, naar man ved Siden af vidste og saae, at de Ting, hvorefter man sad og drøftede, om hvis Gjennemførelse man forhandlede, i Virkeligheden udførtes ved Siden af os. Alle ærede Medlemmer vilde vistnok give mig Ret i, at kun under denne Forudsætning kunde man vente, at Forhandlingen kunde føre til et Resultat. Man har imidlertid ikke villet optage den Henstilling, som jeg i den Henseende gjorde til Mindretallet, og dens Opfattelse af dette Spørgsmaal om de ved Regjeringens Initiativ udførte Foranstaltninger findes jo udtalt i deres Betænkning. Jeg tror derfor ikke, at det ærede Mindretal har nogen Ret til at beklage sig over det negative Standpunkt, som Flertallet i Udvalget har indtaget. Jeg skal indstrænte mig hertil og anbefale den Indstilling, som Flertallet har fremst.

Overmoes: Jeg er fuldstændig enig med den ærede Ordfører i, at paa dette Tidspunkt af Rigsdagssamlingen vilde det være temmelig urimeligt og unyttigt at holde lange Foredrag for den ærede Forsamling om det her foreliggende Spørgsmaal. Jeg tror heller ikke, at det er synderlig nødvendigt lige overfor den Betænkning, som Flertallet har afgivet; thi den forekommer mig at være ganske overordentlig svag i sit Indhold. Den indstrænger sig nemlig i Hovedsagen til at henvise til ældre Fremstillinger og kugter kun dertil som Nytt og stykkevis Uddrag af enkelte Skrivelser af Ingenieur- og Artilleri-generaler, væsentlig berørende tekniske Spørgsmaal. Med Hensyn til disse tekniske Spørgsmaal skal jeg fuldstændig indstrænte mig til,